

Naturvernforbundet
i Østfold

NJFF
Østfold

Oslofjordens
Friluftsråd

DNT Vansjø

Råde kommune
post@rade.kommune.no

Sarpsborg, 22/11-2021

Denne uttalelsen er skrevet på vegne av DNT Vansjø, Oslofjordens Friluftsråd, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Birdlife Norge avdeling Østfold og Østfold Botaniske Forening.

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel 18/1397

Forum for natur og friluftsliv Østfold er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner på regionalt nivå. Vi vil gjerne gi følgende innspill til Råde kommunes høringsforslag til ny kommuneplanens arealdel.

Vi mener:

- Målet om arealnøytralitet kan ikke utsettes.
- Strandsonen må beskyttes fra ytterligere inngrep.
- Natur- og friluftslivsområder må bevares i større grad enn planen legger opp til.

Arealbruk

Skal vi stanse tapet av naturmangfold må Norge bli arealnøytralt¹. Det betyr at vi må gjenbruke og fortette allerede utbygde arealer fremfor å bygge ut mer natur, og stanse arealforbruket.

Arealnøytralitet innebærer:

- økt gjenbruk og fortetting av arealer som allerede er utsatt for menneskelige inngrep
- arealregnskap i alle kommuner
- arealavgift for å redusere presset på natur

---

¹ [Et arealnøytralt Norge - Sabima](#)

- rekkefølgebestemmelse i planlegging som følger hierarkiet unngå, avbøte, restaurere, kompensere

Råde kommune skriver at de har et mål om arealnøytralitet, men at dette ikke følges opp i denne rulleringen. Det synes vi er for defensivt da vi mener at klima- og naturkrisen er det viktigste vi skal løse for framtida og ikke er noe som kan utsettes. **Dessuten ser vi av planen at flere forslag er beskrevet med negative konsekvenser for natur- og friluftslivsområdene, men flere av disse er allikevel tatt inn i planen.** Vi kommenterer disse punktvis mot slutten av dokumentet.

Strandsonen

Råde kommune har i tidligere arealplan definert sin egen 100-metersgrense for strandsona, noe som er fullt mulig. I denne rulleringen av planen forsøker man vel å rydde litt opp i denne grensen, samt at to kommunedelplaner bakes inn, slik at man bare får en arealplan å forholde seg til. **Dette synes vi er bra da det blir enklere å forholde seg til.** Gjenværende strandsone må beskyttes for ytterligere inngrep. Tilgang til kysten og fjorden er en viktig del av folks friluftsliv. Allemannsretten gjelder, men ser man på statistikken for hvor mye tilgjengelig strandsone vi har igjen langs Oslofjorden, er det ikke tvil om at retten til ferdsel og opphold er under sterkt press. Vi synes derfor det er veldig bra at kommunen vil sette i gang med å kartlegge strandsonen for eksisterende inngrep for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget. Vi minner også om at i Statsbudsjettet 2021 ble det tilføyd en **post 66**, på 3 millioner som skal gå til juridisk bistand til kommuner langs Oslofjorden i arbeidet med å klargjøre grensene mellom innmark og utmark i strandsonen, og arbeidet med å fjerne ulovlige stengsel og hindringer i strandsonen. Vi minner også om at det finnes en veileder fra Miljødirektoratet om fjerning av ulovlige stengsler i strandsonen.

Naturmangfold

Områder som tidligere var satt av til «Klimaskog», som nå blir LNF-R i stedet for Grøntområder, får hensynssone H540 Grønnstruktur og beskrives slik i forslag til ny plan:

Planbestemmelse: Det skal tas hensyn til særskilte kvaliteter knyttet til grønnstruktur innenfor hensynssonen. I slike soner er det ikke tillatt med fysiske inngrep som kan endre landskapsbilde, skade terrengformasjoner eller friluftsinnteresser.

Retningslinjer: Innenfor hensynssone Grønnstruktur bør det tas sikte på å bevare gjenværende skogarealer over ra-området for skogproduksjon, med viktige funksjoner som lebelte, luftrenser og støyskjerming for tilliggende boligbebyggelse og jordbruksarealer, samt skogens betydning som landskapselement, for vannhusholdning og for plante- og dyrelivet. Det bør ikke tillates nye tekniske inngrep eller tiltak før området er nærmere kartlagt og verdier sikret i områderegulering eller detaljregulering

Vi mener at man her kunne for eksempel lagt til at flatehogst tillates ikke, og heller stimulere til plukkhogst, noe som vil følge opp intensjonen med «Klimaskog». Vi mener også at man bør se på plukkhogst som metode i skogsområdene Råde kommune eier.

Bevaring av naturmangfold kan gjøres på mange forskjellige måter og det handler om å finne strategier som passer for de forskjellige områdene i kommunen. Ved etablering av industri/handelsområder oppstår det ofte flater som ved enkle grep kan gjøres insektvennlige. I stedet for å plante gress som skal klippes, kan man heller så blomsterfrø som mer eller mindre kan få skjytte seg selv. Dette blir matplasser og ferdselskorridorer for insekter.

Kantsoner langs vassdrag og bekker er svært viktig for biologisk mangfold både i vann og på land. Insekter og fugler finner mat og gjemmesteder i kantvegetasjonen. Åpne vannveier kan være som oaser i landskapet og dette bør derfor tilstrebtes opprettholdt eller restaurert så langt det er mulig.

Kantvegetasjon er også viktig for å forhindre erosjon og redusere avrenning av næringsstoffer fra landbruket. Kantsoner reguleres i Vannressurslovens § 11, og kommunen har myndighet til å tallfeste grenser for kantsonene i egen arealplan. Dette vil også reguleres i regionale miljøkrav til landbruket. Vi mener at dette bør inn i planen med referanse til *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden*². Denne planen vil legge premisser for en helhetlig forvaltning av felles ressurser langs fjorden framover.

Vi mener kommuneplanen bør ha planbestemmelser eller hensynssone naturmiljø for kantsoner langs sjø og vassdrag. Vi foreslår at kommunen setter som regel 6 meters kantsoner langs alle vassdrag.

Til konsekvensutredningen av arealinnspillene

Innspill 4 Gnr/bnr: 33/3 – fritidsbolig:

En utbygging vil få konsekvenser for natur- og rekreasjonsområder og vil føre til ytterligere utbyggingstrykk ved Krogstadfjorden og må derfor sees i sammenheng med annen utvikling i Krogstadfjorden.

Vi anbefaler kommunen å ikke ta dette med i videre planarbeid.

Innspill 9 Gnr/bnr: 25/19 og 25/20 – bolig og næring:

Forslaget strider i mot nasjonale føringer som skal ivareta strandsonen og dyrket mark. Kyststien blir berørt.

Vi anbefaler kommunen å ikke ta dette med i videre planarbeid.

Innspill 39 Gnr/bnr.: 82/1, 82/4, 85/12, 85/19 (oppdatert 07.09.21) LNF og Grønnstruktur foreslått omgjort til råstoffutvinning

Fører til tap av viktige og svært viktige friluftslivsområder. Fører til økt trafikk og fare for forurensning av støy og utslipp av støv og annet til luft og vannforekomster. Tap av skog.

Vi anbefaler kommunen å ikke ta dette med i videre planarbeid. Hvis forslaget allikevel tas med, må konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold synliggjøres.

Innspill 45 Gnr/bnr.: 82/4 og 82/5: LNF til Næringsformål og Innspill 46 Gnr/bnr.: 82/1 og 82/4: fra LNF til Næringsformål:

Dette er to forslag som må sees i sammenheng da det vil føre til bortfall av svært viktige områder for friluftslivet. Nærheten til tjern og myr.

Vi anbefaler kommunen å ikke ta dette med i videre planarbeid.

Innspill 47 Gnr/bnr: 21/8: fra LNF til fritidsbolig

Her er det en god mulighet til å rydde opp i eventuelle ulovligheter.

En detaljregulering bør ikke tillates før en har gjennomført et prosjekt for å kartlegge tilgjengeligheten i strandsonen.

Innspill 48 Gnr/bnr: 21/6: Småbåthavn

Her skjønner vi det som at dette er en endring for å tilpasse planen etter virkeligheten.

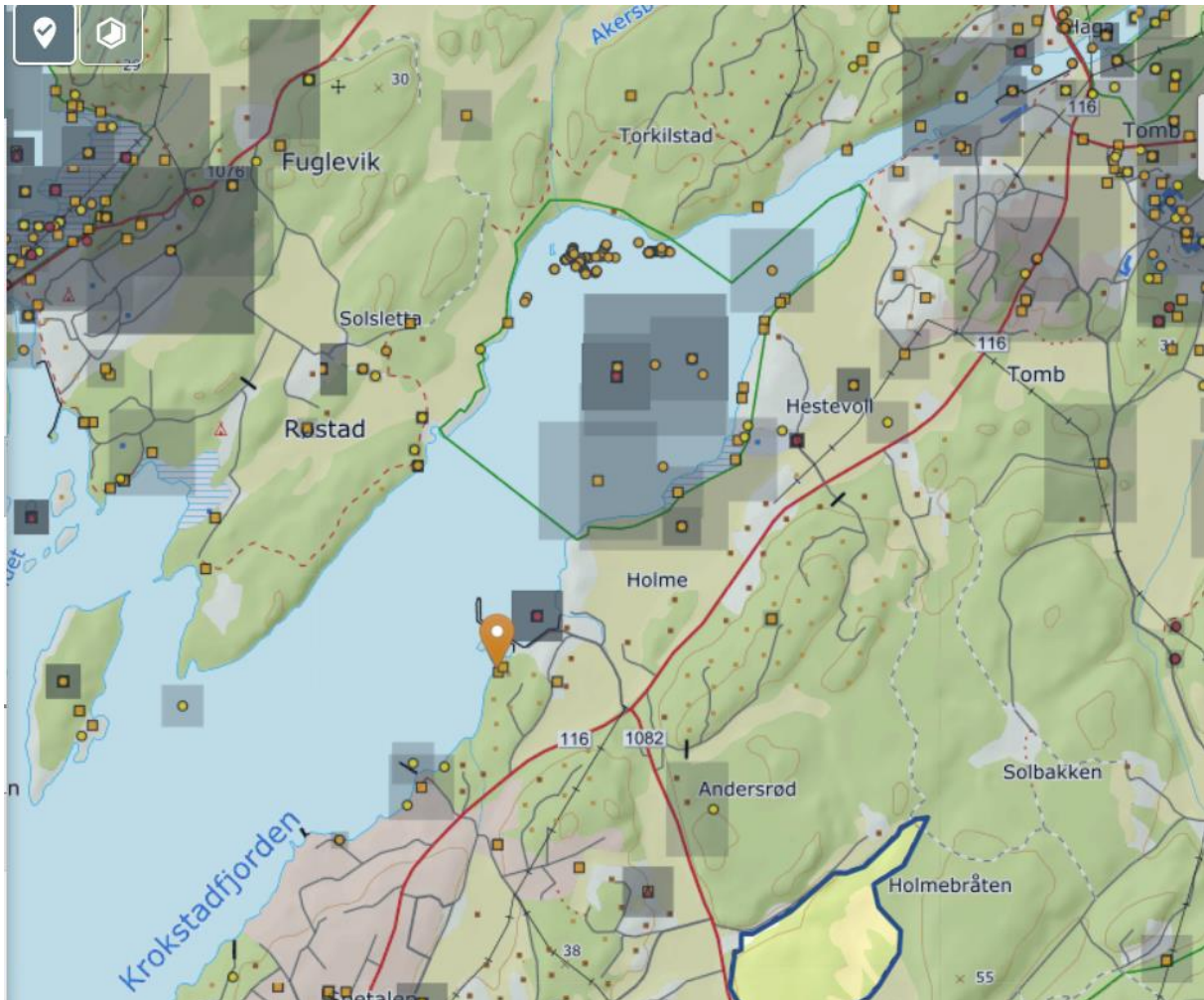
Småbåthavner oppleves i realiteten som ytterligere privatisering av strandsonen. Marint naturmangfold må tas hensyn til, og bryggene bør helst være åpne for allmenn ferdsel. En badetrapp/redningstrapp kan etableres på et trygt sted og det bør være adgang til fiske områder hvis det er aktuelt.

---

² [Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

Innspill 51 Gnr/bnr: Småbåthavn v/ Makrellrød: småbåthavn

Å samle arealinngrep fører uten tvil også til økt trafikk og menneskelig påvirkning. Her mener vi at hensynet til naturmangfoldet bør gå foran og man bør se på en **samlet belastning** av økt båttrafikk, både med utvidelse av småbåthavner og ytterligere foretting av fritidsboliger på land. Naturreservatet Kråkstafjorden og Røtnebekken ligger i umiddelbar nærhet, nord for området. Dette må tas hensyn til i videre planarbeid.

Utsnitt fra økologisk grunnkart med rødlistarter³.

³ [Økologiske grunnkart \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no)

ROS-analysen

Den samfunnskritiske hendelsen som er oppført i ROS-analysen – **fremkommelighet for utrykningskjøretøy** – vil etter vår erfaring også kunne bli aktuell langs veien som fører fram til parkeringsområdet for Fugleleiken. Det er nå riktignok skiltet med parkeringsforbud på en side av veien, men vi er bekymret for hvordan dette fungerer i store utfartshelger, for eksempel i påsken.

Kritiske hendelser med **høy flom i vassdrag og stormflo/høy vannstand** vil forårsake forurensning av fjorden. Derfor er det viktig at man følger opp det vi tidligere har skrevet om kantsoner.

Brevet sendes kun elektronisk.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold

